

Agrární komora ČR podporuje tradiční názvy pro tradiční výrobky z masa

18.12.2024 - | Akademie věd České republiky

„Výrobků na trhu je dnes nepřehledné množství a poznat rozdíl mezi karbanátkem, párkem nebo burgerem z masa a jejich rostlinnou napodobeninou, je někdy matoucí. Obzvláště když jejich název, struktura, barva i balení jsou velmi podobné. Zásadní rozdíl je však ve složení a nutriční hodnotě. Proto by měly být výrobky z masa a jejich rostlinné alternativy jasně rozlišené i podle názvu,“ říká prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Diskuze o označování výrobků se vede na úrovni jednotlivých států i v rámci Evropské unie již delší dobu a zaznívají na toto téma různé až protichůdné názory. Na jedné straně je cílem ochrana standardů pro historickým vývojem dané názvy masa a masných výrobků, na straně druhé někteří podporují používání těchto běžných názvů pro výrobky, které s živočišným původem nemají nic společného. Tento názor zastávají zejména organizace vegetariánů a veganů a dalších uskupení, kteří chtějí normalizovat alternativní stravovací návyky pro zbytek společnosti a prosazují svůj pohled na to, co je ve výživě správné a co ne. Vliv má také lobby výrobců rostlinných alternativ k masným výrobkům. Současně je třeba říct, že podle průzkumu agentury Ipsos z června 2020 jsou v Česku 3 procenta vegetariánů a pouhé procento veganů.

„Z mého pohledu jde v podstatě o zneužití názvů živočišných druhů, anatomických částí a výrobků či polotovarů z nich pocházejících, což nemá žádné racionální opodstatnění. Nehledě na zcela zásadní věc, kterou je naprosto odlišná výživová hodnota rostlinných produktů oproti živočišným originálům. Spotřebitel prostě nemůže být naváděn k tomu, aby nevědomky a v dobré víře zaměnil maso za pšeničné, hrachové nebo sójové bílkoviny obarvené načerveno v placce napodobující karbanátek. Pokud mají tyto alternativní výrobky na trhu uspět, nemůže to být za cenu klamavé reklamy,“ dodává prezident Agrární komory ČR.

Často jde také o potraviny, jejichž cílem je co nejvíce napodobit smyslový zážitek a obsah makroživin v mase pomocí rostlinných bílkovin, rostlinných tuků a různých přídatných látek, barviv, s přidáním různých vitamínů, minerálních látek, ale i stabilizátorů a konzervantů. Jedná se tak o nepřirozený mix a imitaci potravin masného původu. Tyto napodobeniny navozují dojem nutričně hodnotné potraviny a zdravého stravování. Nicméně mnozí výživoví poradci mluví o tom, že vysoce zpracované potraviny lidskému zdraví neprospívají. Nemohou totiž pokrýt všechny potřeby a přísun pro tělo prospěšných látek.

Jde tak o zcela jinou formu narušení trhu, než která v České republice byla v devadesátých letech po zrušení státních norem na masné výrobky. Tehdy tlakem na cenu došlo k výraznému poklesu kvality masných výrobků a trvalo roky, než se podařilo dát situaci na trhu do pořádku a kvalita výrobků se stabilizovala, což platí doposud a přispět k tomu má i aktuální novelizace zmíněné vyhlášky. Například Slovensko již definovalo v zákoně některé názvy jako „párok“, tedy párek. Jako precedens na úrovni EU může sloužit také rozhodnutí Evropského soudního dvoru, které ve Francii posílilo roli tradičních názvů masa a masných výrobků oproti jejich rostlinným a dalším imitacím a stanovilo také, za jakých podmínek je mohou další státy EU používat. Stejně tak by třeba mohly být zákonem chráněny názvy alternativ masa, jako jsou tofu, tempeh nebo seitan.

Agrární komora ČR respektuje právo každého člověka na to rozhodnout se, jaké stravovací návyky si zvolí. Odmítá však agresivní kampaně některých organizací, které nerepresentují názor většinové

veřejnosti. „Souhlasíme a podporujeme zodpovědné chování firem k životnímu prostředí, společnosti a řízení rizik, ale zároveň si jsme plně vědomi, že v zemědělství je chov zvířat se všemi jeho benefity a přesahy tradičním základem celé agrární produkce. Odmítáme podlehnout zeleným tlakům a nenecháme si vnutit, že chovatelé hospodářských zvířat, zpracovatelé masa a také široká spotřebitelská veřejnost konzumující maso a masné výrobky patří na černou listinu,“ uzavírá **prezident Doležal**.

Kontakt pro média:

Agrární komora České republiky
tisková mluvčí Barbora Pánková
tiskove@akcr.cz, pankova@akcr.cz
tel.: 721 306 431

Agrární komora České republiky

Sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhájí oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má zhruba tři tisíce členů, což zahrnuje kolem osmi set soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR.

<https://www.akcr.cz/txt/agrarni-komora-cr-podporuje-tradicni-nazvy-pro-tradicni-vyrobky-z-masa>